

F.t.l. om biblioteker

Ad stk. 3:

For forslagsstillerne er det vigtigt, at de lokale myndigheders suverænitet respekteres fuldt ud – det er kommunalbestyrelsen, der har den endelige afgørelse i den enkelte sag.

Til § 8

Det fremgår af § 1, stk. 1, og bemærkningerne dertil, at alle kan benytte biblioteket, og at benyttelsen er gratis.

I et publikumsreglement fastsætter kommunalbestyrelsen de nærmere regler om benyttelsen af det enkelte folkebibliotek, f.eks. om lånetidens længde, om fremgangsmåden ved for sen aflevering og om erstatning for materiale, der beskadiges eller bortkommer. I reglementet kan der også stilles krav om forevisning af legitimation (evt. med personnummer) ved indmeldelsen, og om betaling af bøder ved overskridelse af den fastsatte lånetid.

Bestemmelsen om, at biblioteket kan benyttes gratis, er ikke til hinder for bødeordninger, der skal sikre en rimelig cirkulation af materialet. Bestemmelsen om, at alle kan benytte biblioteket, afskærer heller ikke biblioteket fra at udelukke en benytter i kortere eller længere tid, hvis han har misbrugt biblioteket.

En vis ensartethed i reglementsbestemmelserne er ønskelig af hensyn til benytterne og er også gennemført i praksis. Danmarks Biblioteksforening og bibliotekstilsynet har udsendt vejledende standardreglementer, en opgave, som forudsættes videreført af direktoratet efter behov.

Alle oplysninger om enkeltpersoners biblioteksbenyttelse, herunder bibliotekernes udlånsregistrering, må betragtes som fortrolige og er omfattet af bibliotekspersonalets tavshedspligt.

Til § 9

Bestemmelserne i stk. 1 og 4 svarer i princippet til § 2, stk. 3 og 4, i den gældende bibliotekslov.

I så godt som alle virkeområder vil der være behov for en decentralisering af folkebibliotekets betjening ved oprettelse af filialer. Biblioteksstrukturen i det enkelte virkeområde vil afhænge bl. a. af områdets geografiske udformning, bebyggelsesforhold, kommunikationer osv. og må derfor planlægges lokalt, jfr. bemærkningerne til § 10 om udbygningsplanlægning.

Hvor der ikke er grundlag for oprettelse af faste filialer, kan der etableres mobil filialbetjening ved bogbusser. Filialernes tilbud må gradueres efter det lokale behov.

I alle faste filialer og bogbusser skal der også være samlinger for børn. Børns mulighed for at komme på biblioteket er i høj grad afstandsbestemt. Hver afdeling af biblioteket fungerer i realiteten som hovedbibliotek for børnene i området og må derfor så vidt muligt tilbyde en fuldstændig service. Det gælder ikke mindst i landområder, hvor børn må have adgang til et børnebibliotekstilbud på samme måde som børn i byerne, uanset at de skolesøgende børn også kan benytte skolebiblioteket.

Folkebibliotekerne har allerede i vidt omfang indført en opøgende betjening af de benyttede, som er afskåret fra selv at komme på bibliotekets offentligt tilgængelige afdelinger. Med bestemmelserne i stk. 2 forpligtes folkebiblioteket til at decentralisere sin virksomhed også ved opøgende betjening.

Denne betjening omfatter personer, som er bundet til ophold på institutioner i virkeområdet som f.eks. sygehuse, plejehjem, institutioner for handicappede, arrester og fængsler osv.

Betjeningen kan ske ved, at der oprettes en afdeling af folkebiblioteket på stedet, ved udstationering af depoter eller ved anden form for samarbejde afhængigt af institutionens karakter og antallet af beboere. Hvis kun enkelte af beboerne er handicappede, kan der etableres individuel betjening (»Biblioteket kommer«).

Endelig forpligtes folkebiblioteket til at yde »Biblioteket kommer« betjening til hjemmeboende i virkeområdet, som på grund af handicap eller svagelighed ikke selv kan bevæge sig til biblioteket.

Biblioteksbetjening i institutioner må altid ske efter en aftale mellem folkebiblioteket og institutionen. Ved samarbejde med institutioner, der drives af staten, amtskommunen eller en anden kommune, skal udgiften til den obligatoriske betjening efter stk. 2 afholdes af institutionen (eller den myndighed, der driver institutionen). Det samme gælder ved betjening af private eller selvejende institutioner, som modtager tilskud fra det offentlige, og som ikke er oprettet med henblik på virkeområdets beboere og ikke fortrinsvis benyttes af dem. Betjeningens art og omfang og vederlagets størrelse fastsættes i en overenskomst.

Efter socialforskningsinstituttets biblioteksundersøgelse (Folkebiblioteket og befolkningen. 1979) benytter ca. halvdelen af den voksne befolkning og langt de fleste børn bibliotekerne.

Folkebibliotekets såkaldte public relations virksomhed har til formål at udbrede kendskabet til biblioteket og dets service blandt så mange som